

Metoddagen

2023-02-02

Provning av beständighet och prestanda för
halvvarma beläggningar

Kenneth Lind, Trafikverket

Inledning

Halvvarm asfaltmassa

SVENSK STANDARD
SS-EN 13108-3:2006

Fastställt 2006-05-18
Utgåva 1

**Vägmateriäl – Asfaltmassor – Material-
specifikationer –**
Del 3: Mjuk asfaltbetong

Bituminous mixtures – Material specifications –
Part 3: Soft Asphalt

SVENSK STANDARD
SS-EN 13108-3:2006/AC:2009

Fastställt/Approved: 2009-03-19
Publicerad/Published: 2009-06-09
Utgåva/Edition: 1
Språk/Language: engelska/English
ICS: 93.080.20

Vägmateriäl – Asfaltmassor – Materialspecifikationer –
Del 3: Mjuk asfaltbetong

Bituminous mixtures – Material specifications –
Part 3: Soft Asphalt

SS-EN 13108-3:2006

5.9 Temperatur halvvarm asfaltmassa (MJAG/MJOG)

- Temperaturen ska vara inom gränser enligt Tabell 12
- Max temperatur gäller under produktion
- Min temperatur gäller vid leverans
- Min temp inom "( )" gäller vid uppvärmning med ånga

Vid användning av modifierade bitumen eller tillsatser kan andra temperaturer tillämpas. I dessa fall ska temperaturen dokumenteras och deklarerats.

Table 12 — Temperature limits for Type S

Bitumen grade	Temperature limits °C	
	Maximum	Minimum
V 1500	80	65 (55) ^a
V 3000	85	70 (60) ^a
V 6000	90	75 (65) ^a
V 12000	110	80 (70) ^a
330/430	120	85 (75) ^a
^a Steam heating.		

- Halvvarm asfaltmassa kan tillverkas konventionellt i varmverk med max temperatur enligt tabell.
- Min temperatur vid leverans ska vara enligt tabell 12. Lägre temp möjlig vid användning av tillsatser.
- Vid tillverkning i ångturboverk får temperaturen inte underskrida min temp inom "( )".

SS-EN 13108-3:2006

Vattenkänslighet

5.5 Water sensitivity

The water sensitivity specimens prepared in accordance with EN 13108-20:2005, 6.5, shall be selected from the categories for the indirect tensile strength ratio, *ITSR*, in Table 7.

The compaction of test specimens shall be selected from EN 13108-20:2005, Table C.1.

The water sensitivity shall be determined according EN 13108-20:2005, D.3.

Table 7 — Minimum indirect tensile strength ratio, *ITSR*

Minimum indirect tensile strength ratio %	Category <i>ITSR</i>
60	<i>ITSR</i> ₆₀
90	<i>ITSR</i> ₉₀
80	<i>ITSR</i> ₈₀
70	<i>ITSR</i> ₇₀
No requirement	<i>ITSR</i> _{NR}

- I TDOK 2013:0529 tillämpas inte krav på prestandadeklaration av *ITSR*-värde på levererad asfaltmassa enligt SS-EN 12697-12, Metod A
- Krav ställs på *ITSR* enligt TDOK 2014:0147 ”Bestämning av vattenkänslighet för kall och halvvarm asfaltmassa genom pressdragprovning”
- Kravnivå *ITSR* > 75 %

D.3 Water sensitivity

This test is appropriate for all bituminous mixtures. The water sensitivity of specimens shall be determined in accordance with EN 12697-12 at a test temperature of 15 °C.

SS-EN 12697-12 Metod A / TDOK 2014:0147

Jämförelse konditionering

SVENSK STANDARD SS-EN 12697-12:2018

Fastställt/Approved: 2018-06-27
Utgåva/Edition: 3
Språk/Language: engelska/English
ICS: 93.080.20

**Vägmateriel – Asfaltmassor – Provningsmetoder –
Del 12: Bestämning av vattenkänsligheten hos bituminösa
prover**

**Bituminous mixtures – Test methods –
Part 12: Determination of the water sensitivity of bituminous
specimens**

Konditionering 72± 2 h @25 C

KRAV

**Bestämning av vattenkänslighet hos kall och
halvvarm asfaltmassa genom pressdragprovning**

TDOK 2014:0147
Version 3.0
2020-10-12

Konditionering 23± 2 h @25 C

Härdning av provkroppar endast relevant för ÅAK (?)

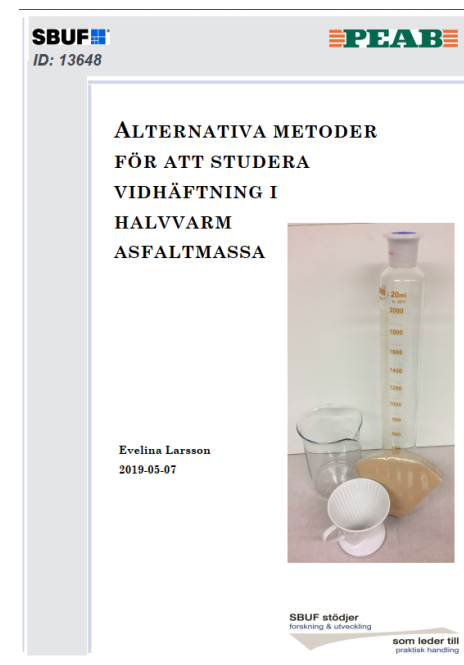
SS-EN 12697-12 Metod C / TDOK 2014:0147

Jämförelse metoder (SBUF 13648)

	Metod C		Vattenlagring 1 dygn	Vattenlagring 7 dygn
	Bonding value (g)		ITSR (%)	
V1500	1,16	2,89	30	22
V1500 LOF65	0,04	0,00	98	100
V1500 OLBS	0,00	0,00	94	101
V6000	5,68	6,79	10	10
V6000 LOF65	0,00	0,00	94	89
V6000 OLBS	0,00	0,00	86	83
V12000	2,12	1,73	37	19
V12000 LOF65	0,00	0,00	101	98
V12000 OLBS	0,00	0,00	96	95

Figur 7 Sammanställning av resultaten för Metod C samt TDOK (2014:0147) med 1 dygns och 7 dygns vattenlagring.

- Enligt Scope för SS-EN 12697-12 Metod C lämpar sig metoden för halvvarm asfaltmassa med V 4000 eller lägre
- TDOK 2014:0147 föreskriver härdning av provkroppar 7 dygn vid förhöjd temperatur, 40 ± 1 °C
- Sammanfattning
  - Båda metoderna är utslagsgivande för halvvarm asfaltmassa som inte innehåller vidhäftningsmedel
  - För SS-EN 12697-12, metod C sker viss klumpbildning vid massor med V-bitumen > 4000. Ändring av procedur kan minska problemet

Erfarenhetsåterföring halvvarma massor (SBUF 12269)

Sammanfattning

Projektet omfattar endast halvvarm asfaltmassa tillverkad med ångturbo

Enligt resultaten i projektet kan följande slutsatser dras

- Hålrums halten påverkar viskositeten över tiden
- Samband mellan stensläpp och låga ITSR-värden har observerats
- Samband mellan hålrum och ITSR-resultat har konstaterats. Låga hålrum ger högre
- ITSR-värde och höga hålrum ger låga ITSR-värden *)
- Man kan se ett tydligt samband mellan högre viskositet och ökad styvhet hos beläggningarna.
- En ordentlig mix design med optimering av hålrum och bindemedel kan öka användningsområdet för halvvarma massor så att beläggningstypen skulle kunna användas för större trafikmängder än de gör i dag.

*) Metod för bestämning av ITSR-värde VVMB 701 Bestämning av vattenkänslighet hos kalla och halvvarma asfaltmassor genom pressdragprovning - publikation 2001:91

Relevanta krav för provning beständighet MJAG / MJOG

- Krav på hållrumshalt V 6000 / V12000 ?
- Krav på draghållfasthet ?
- Krav på ITSR, Metod ? SS-EN 12697-12, Metod A eller TDOK 2017:0147 ?
- EN 12697-12, Metod C, vid tillverkning ångturbo ?
- ?
- ?